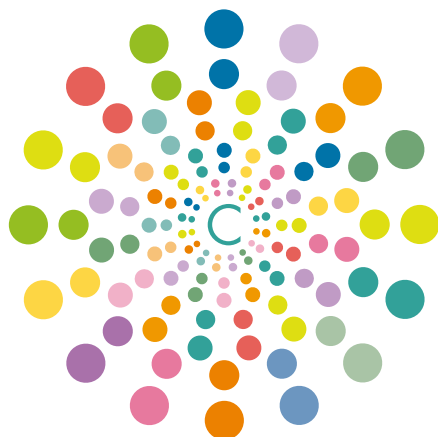

CONCLUSIONS

6è CONGRÉS
D'ATENEUS
DE CATALUNYA

**JUNTS
CONSTRUÏM,
JUNTES
AVANCEM**

GENER - MAIG 2019

Organitza:

Federació d'Ateneus
de Catalunya

INTRODUCCIÓ

El contingut d'aquest document és fruit del treball realitzat en el marc del 6è Congrés d'Ateneus, organitzat des de la Federació d'Ateneus de Catalunya, i resultat d'un procés participatiu que ha de servir com a guia de propòsits i objectius conjunts per al moviment ateneístic.

Cada una de les propostes aquí recollides sorgeixen de les 8 jornades de debat celebrades des del mes de febrer en quatre punts diferents del territori català, així com de les aportacions realitzades virtualment a la Plataforma Decidim dels Ateneus. Al llarg d'aquestes sessions s'ha debatut sobre quatre grans temàtiques proposades des de la Federació d'Ateneus de Catalunya. Cada una d'aquestes, recollia aspectes rellevants a tractar per al foment de la vida, el dia a dia i el futur de cada una de les entitats federades.

El text s'estructura a través de 4 grans blocs temàtics, que engloben els temes de debat que s'han dut a terme a 4 localitats diferents de Catalunya durant les trobades presencials del Congrés. Dintre de cada un dels blocs temàtics, hi consten 4 debats respectivament.

L'índex del text queda recollit de la següent manera:

1. GESTIÓ INTERNA DE LES ENTITATS

- El paper del voluntariat i la professionalització.
- El finançament de les entitats.
- Òrgans directius i planificació de relleus.
- Eines tècniques d'organització.

2. ATENEUS I ACTUALITAT

- El paper dels ateneus avui.
- Incorporació de persones de col·lectius i perfils diversos.
- Integeneracionalitat.
- Ateneus i perspectiva de gènere.

3. ENTORN LOCAL

- Relacions amb l'Administració Pública.
- Treball en xarxa.
- Expansió i apropament a l'entorn.

4. ORGANITZACIÓ I FUNCIÓ DE LA FEDERACIÓ D'ATENEUS DE CATALUNYA

- Comunicació interna.
- Serveis i eines de suport.
- Territorialitat.
- Objectius de la FAC per als pròxims anys.

5. TAULES RODONES

- Ateneus i Educació.
- Comunicació i Cultura.

6. MANIFEST

- Manifest dels Ateneus 6è Congrés d'Ateneus de Catalunya

1

GESTIÓ INTERNA DE LES ENTITATS

El paper del voluntariat i la professionalització

1. Incorporar personal remunerat per fer més àgil i eficient la gestió de l'entitat

Contractar persones que treballin per captar noves subvencions i que puguin fer-ne la tramitació, per la captació de nous recursos, per garantir el compliment de les normatives vigents i per millorar l'atenció i el servei als associats.

Una persona contractada podria treballar en diverses entitats a l'hora.

2. Afavorir la conciliació familiar dels membres de la junta directiva

Generar una forma i uns horaris de treball que facin compatibles la vida associativa amb la vida familiar.

3. Especialitzar el personal laboral de l'entitat

Cal especialitzar el personal laboral de l'entitat en temes clau: programació, comunicació, dinamització i administració. D'aquesta manera augmentarà la qualitat dels resultats obtinguts i s'agilitzaran les tasques.

4. Crear incentius per a cridar persones a participar de voluntàries a les entitats

Més enllà del voluntariat puntual, cal generar formes de voluntariat amb recorregut temporal, que es fidelitzi i sigui part activa de l'entitat.

El finançament de les entitats

5. Establir col·laboracions amb proveïdors i negocis de proximitat

Per poder establir relacions econòmiques més properes i àgils, a la vegada que es fa xarxa comercial amb l'entorn.

6. Diversificar les formes de finançar les entitats

És interessant que les entitats no tinguin una única forma de finançar-se i que trobin formes diverses de generar ingressos. Poden ser a través de les quotes de socis, lloguers de sales, programació d'activitats amb preu, demanar subvencions, patrocinis..., per exemple.

Òrgans directius i planificació de relleus

7. Crear comissions de suport de treball a les juntes directives

Aquestes comissions farien que el treball fos més còmode i, alhora, descarregarien de responsabilitats a la junta directiva.

8. Especialització dels càrrecs de la junta directiva

Per afavorir la concreció de les tasques de cada membre de la junta.

9. Acotar els mandats a un nombre determinat d'anys

La reducció del temps dels càrrecs de junta podria millorar-ne el funcionament, a la vegada que fomentaria la circulació de persones noves a les juntes.

10. Potenciar la presència de dones a les juntes directives

La presència de dones en els òrgans directius és encara escassa, per això cal prendre mesures per assegurar la presència de dones en espais de decisió, i d'aquesta manera treballar cap a la implementació de la perspectiva de gènere als ateneus.

Eines i tècniques d'organització

11. Incorporar de forma efectiva les noves tecnologies

Incorporar l'ús d'eines tecnològiques per al funcionament i difusió de les activitats de les entitats. Especialment pel que fa a l'ús de les xarxes socials, per tal d'afavorir la comunicació amb el públic jove.

12. Crear espais de participació dels socis

Crear un espai on el soci pugui fer aportacions en qualsevol moment per potenciar la participació activa dels associats, ja sigui mitjançant bústies de suggeriments, assemblees obertes periòdiques o habilitant eines virtuals tipus web o xarxes socials.

13. Crear comissions de xarxes socials dintre les entitats

Ja que són eines de comunicació cada vegada més presents i cada cop es veu més clar que en el futur tindran un pes encara més significatiu. Per això cal que les entitats s'hi facin presents a l'hora de donar a conèixer tot el relacionat amb l'entitat.

2

ATENEUS I ACTUALITAT

El paper dels ateneus avui

14. Organitzar taules rodones d'actualitat

Les temàtiques de les quals haurien de ser proposades per les mateixes persones associades, servirien per treballar i difondre temes d'actualitat que interessin a les entitats, per tal de fomentar les activitats de caràcter social i d'agenda política.

Incorporació de persones de col·lectius i perfils diversos

15. Elaborar sociogrames de la realitat de l'entorn de la pròpia entitat

Per tal de diversificar els perfils dels socis i sòcies cada entitat hauria de fer un sociograma de la realitat del seu entorn amb la finalitat de conèixer-lo millor i poder establir estratègies d'apropament als col·lectius de l'entorn.

Intergeneracionalitat

16. Establir convenis amb universitats i centres d'estudis locals

Per incloure projectes a les entitats que fomentin la participació de nous perfils de persones. A la vegada que serviria per incentivar la formació i les activitats de les persones grans, amb les aules d'extensió universitària.

17. Facilitar la implementació de les propostes dels joves de les entitats

Facilitar que les propostes dels joves tinguin possibilitat de ser implementades a través de fer-los partícips i protagonistes en elles.

18. Potenciar les activitats intergeneracionals

Fomentar les activitats intergeneracionals per aprofitar l'experiència de la gent gran i les noves idees de la gent jove.

19. Fidelitzar persones de mitjana edat

Ja que és la franja d'edat que més manca a les entitats. D'aquesta manera calen polítiques actives per incorporar i fidelitzar aquest perfil generacional.

Ateneus i perspectiva de gènere

20. Facilitar i fomentar la participació activa i el paper de les dones a les entitats

Donat que la participació activa de les dones ha estat historicament relegada a un segon pla, calen mesures específiques per generar un canvi en la presència i activitat d'aquestes a les entitats.

21. Fomentar accions per conscienciació sobre la perspectiva de gènere

Per a què les entitats culturals siguin espais inclusius i fomentar la participació de les dones, cal que s'aprofundeixi en aspectes clau com la perspectiva de gènere, tant a nivell teòric com pràctic.

3

ENTORN LOCAL

Relacions amb l'administració pública

22. Potenciar la relació de les entitats amb l'administració local

Per tal de facilitar els tractes necessaris amb l'administració pública que tenen les entitats, cal establir una relació forta i fluïda amb l'administració.

23. Establir convenis de col·laboració amb l'administració que facilitin la gestió de les aportacions econòmiques

Donat que l'actual sistema de subvencions és cada cop més complex per les entitats culturals (especialment les més petites), s'haurien d'aprofitar els inicis de legislatura per programar reunions amb les administracions locals i intentar establir convenis de col·laboració que facilitin la gestió de les seves aportacions econòmiques.

Treball en xarxa

24. Crear convenis i col·laboracions amb altres entitats

El treball en xarxa i les col·laboracions amb les entitats de l'entorn territorial poden fomentar l'enfortiment i la referencialitat dels ateneus, a la vegada que es genera obertura a l'exterior i la crida a nous públics.

25. Creació i/o participació en les taules d'entitats a nivell local

Crear taules d'entitats locals amb l'objectiu de reduir costos en la compra de materials, lloguer d'espais etc. En el cas que estiguessin ja creades aquestes taules, s'hauria de buscar la forma per poder-hi participar activament.

26. Creació d'un sistema d'intercanvi d'informació i recursos entre les entitats

Consolidar canals de comunicació efectius entre les diferents entitats per fomentar el coneixement mutu.

Expansió i apropament a l'entorn

27. Incentivar estudis per conèixer l'impacte econòmic i social de l'activitat dels ateneus

Generar material teòric a través d'estudis econòmics i socials de l'activitat dels ateneus.

28. Participar activament en la vida associativa i social de l'entorn

Participar com a ateneus a les activitats socioculturals de l'entorn local, amb la finalitat d'atreure a determinats col·lectius cap a les entitats.

29. Establir un contacte permanent amb els mitjans de comunicació

Establir un contacte permanent amb la premsa i els mitjans de comunicació locals per a visibilitzar l'activitat dels ateneus i la seva tasca.

30. Realitzar un sistema de recollida de dades de les activitats realitzades durant l'any

Realitzar memòries anuals que permetrien a les entitats saber quina ha estat la implicació (interna i externa) de les activitats realitzades durant l'any.

31. Realitzar enquestes per als socis sobre interessos i necessitats

Identificar necessitats, gustos i preferències, que motivin als socis i sòcies a través d'enquestes. D'aquesta manera es podran orientar i especificar les agendes d'acord amb els interessos comuns.

ORGANITZACIÓ I FUNCIO DE LA FEDERACIÓ D'ATENEUS DE CATALUNYA

Comunicació interna

32. Crear un protocol de traspàs de la informació de la FAC a les entitats

Aplicar un protocol intern d'organització en la rebuda, transferència i resposta cap a la FAC, sempre que calgui. Aplicar aquest protocol de traspàs d'informació també en els moments de canvis de junta.

33. Establir eines de comunicació ràpida internes alternatives a les actuals

Facilitar eines de comunicació ràpides a través de sistemes de missatgeria instantània, com el whupp per difondre informació de forma àgil.

34. Difondre la quantitat i qualitat dels serveis de la FAC a totes les entitats sòcies

Per tal d'arribar a totes les entitats federades i, a la vegada, servir de reclam per a les entitats no federades que es vulguin adherir a la FAC.

Serveis i eines de suport

35. Potenciar els espais dels ateneus

Es percep que gran part de la societat no utilitza els espais que ja existeixen i que tenen les entitats. És per això que cal aprofitar el bé dels recursos existents de les entitats com espais, teatres i sales disponibles i obrir-los a disposició de l'entorn.

36. Crear una borsa d'activitats i projectes compartits

Crear una borsa d'activitats i projectes que s'ofereixen des de les entitats per a promocionar-los.

37. Cerca de nous públics pels ateneus

Trobar nous públics mitjançant un estudi social. Hi ha un mono públic i això provoca un estancament cultural. A partir dels recursos de la FAC elaborar un estudi social, a partir de qüestionaris, per identificar els nous interessos del públic actual.

38. Treballar la xarxa entre els ateneus per compartir recursos

Potenciar el treball en xarxa dels ateneus federats per tal de crear recursos i projectes compartits, a la vegada que s'enforteixen les relacions i el coneixement mutu.

39. Enfortir els serveis destinats al món associatiu

Enfortir aquells serveis que ofereix la FAC que van dirigits a potenciar el món associatiu.

Territorialitat

40. Revalorar els espais de les entitats per oferir-los com a espais artístics

Identificació i catalogació dels espais representatius i d'interès històric on es troben les entitats federades per oferir-los i promocionar-los com a espais artístics per a actes i esdeveniments.

41. Potenciar les delegacions territorials

Enfortir les delegacions territorials existents a través de generar recursos per aquestes, així com més acció descentralitzada que els permeti treballar a la xarxa com a delegacions respectivament.

42. Descentralitzar les activitats presencials que proposa la FAC

Continuar treballant per la descentralització de les activitats i accions de la FAC arreu del territori català, enfortint la presència a territoris fora de Barcelona ciutat i província de Barcelona

Objectius de la FAC per als pròxims anys

43. Organització de jornades d'inclusió cultural

Organitzar jornades culturals per tal de difondre la tasca dels ateneus vers la cultura pròpia, mitjançant com a vehicle el fet de cultura catalana i/o els trets diferencials de la zona on es celebri.

44. Promoure els valors de l'ateneisme a l'exterior

Generar activitats i estructures que promocionin i visibilitzin el moviment ateneístic fora de Catalunya i de l'estat espanyol.

45. Millorar i enfortir les relacions amb les administracions públiques

La FAC a de seguir teixint estratègies per tal de millorar les relacions amb les administracions públiques, mantenint i enfortint la comunicació fluida amb aquestes.

46. Generar coneixement i difondre l'ateneisme arreu de Catalunya

Promocionar el moviment ateneístic i referenciar-lo dintre del moviment sociocultural de Catalunya.

47. Vetllar per la millora del finançament col·lectiu del moviment ateneístic

Treballar per la millora i l'enfortiment econòmic del moviment ateneístic.

48. Potenciar la relació amb altres col·lectius, entitats i federacions semblants a la FAC

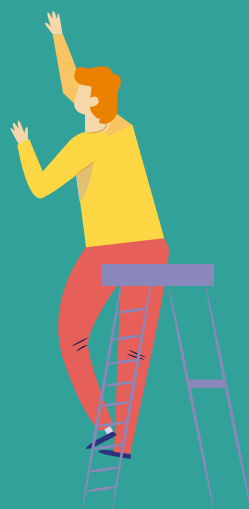
Establir relacions amb entitats o col·lectius que treballin en l'associacionisme amb perfils semblant a la FAC per establir aliances.

49. Conèixer l'estat i les necessitats del patrimoni dels ateneus

Seguir treballant per la preservació, la catalogació i la promoció del patrimoni arquitectònic, cultural i material de les entitats federades.

5

TAULES RODONES

Ateneus i Educació

50. Explorar iniciatives educatives en xarxa públic-privades

Treballar per generar iniciatives educatives des del moviment ateneístic amb el suport de l'administració.

51. Reconèixer, posar en valor i connectar els diversos agents educadors del territori

Potenciar i fomentar el treball conjunt amb agents educadors del territori català, tant en l'àmbit formal com en el no formal.

52. Treballar per potenciar els ateneus com a ens participatius en el sistema educatiu de les persones

En la línia dels dos punts anteriors, treballar per situar i fomentar els ateneus com a ens actius i participatius en l'educació no formal de les persones.

Comunicació i Cultura

53. Generar una base de dades amb correus de persones de referència dels mitjans a qui dirigir-se per enviar notícies i/o informació

D'aquesta manera les entitats podran accedir als mitjans de comunicació quan ho desitgin de forma fàcil.

54. Plantejar un espai en el que els ateneus tinguin representació als mitjans

Generar una activitat col·lectiva de ràdio on cada sessió la preparés un ateneu per explicar la seva tasca cultural. D'aquesta manera, més enllà de la difusió, també es generaria arxiu patrimonial penjat al web.

6 MANIFEST

Manifest dels Ateneus 6è Congrés d'Ateneus de Catalunya

Des del darrer Congrés d'Ateneus de l'any 2009 i amb l'impuls de la Federació d'Ateneus de Catalunya, els ateneus hem treballat durant 10 anys en el si de les nostres entitats, per definir el futur i afrontar els reptes del moviment ateneístic que conformem.

Enmig de temps convulsos que sacsegen la vida del país, és el moment d'enfortir la nostra aposta col·lectiva. Per això avui, 4 de maig del 2019, en el marc de la cloenda del 6è Congrés d'Ateneus de Catalunya, volem posar sobre la taula nous reptes conjunts per seguir fent créixer l'associacionisme de base. Un model d'associacionisme vertebrador de l'estima per un país i una llengua, així com de valors tant necessaris actualment com el respecte, la igualtat, la democràcia i la solidaritat.

Som centenars de persones treballant conjuntament, convençudes que l'acció col·lectiva és imprescindible per fer realitat la gran diversitat d'anhel i desitjos que apleguem.

És per això que aquests propers anys que venen, treballarem per al reconeixement social del moviment ateneístic com a part imprescindible de la vida sociocultural de Catalunya.

Volem també que els ateneus se situïn al segle XXI amb veu pròpia i teixint aliances amb col·lectius i perfils de persones diversos que ens permetin establir un diàleg franc i obert amb la societat.

Seguirem apostant per garantir el manteniment i la difusió de la cultura catalana, la tradicional i la contemporània; els espais de convivència i arrelament; el treball comunitari, en xarxa i el voluntariat; el suport de les arts en totes les seves disciplines i sobretot, seguirem treballant per enfortir la nostra base associativa i la nostra tasca de gestió del voluntariat, tant importants per la vida i el dia a dia de tots els ateneus.

Finalment, també volem obrir aquesta etapa presentant-nos, com sempre, amb els braços oberts i amb tota la disposició per treballar i col·laborar amb les administracions públiques i els actius culturals del país, per garantir un treball comú que ens permeti caminar cap a un futur millor per l'associacionisme cultural, afirmant-nos i reconeixent-nos com un dels màxims garants en la defensa dels drets i les llibertats col·lectives

CONCLUSIONS

6è CONGRÉS
D'ATENEUS
DE CATALUNYA

**JUNTS
CONSTRUÏM,
JUNTES
AVANCEM**

+ informació:

 www.ateneus.cat/congres

 congresateneus@ateneus.cat

 932 688 130

Segueix-nos:

 @AteneusCatalunya

 @AteneusCat

 @AteneusCat

Entitats participants:

EDUCACIÓ360
EDUCACIÓ A TEMPS COMPLET
Consell de l'Educació de Catalunya
Diputació de Barcelona
FMRPC

CASAL
SOCIETAT LA PRINCIPAL

Col·legi
de Periodistes
de Catalunya

ABCDEFGHIJK
LMNOPQRSTU
VWXYZ

SANT JAUME
SOCIETAT CULTURAL

FUNDACIÓ ORFEÓ LLEIDATÀ

laBonne
Centre de Cultura de Dones
Francesca Bonnemaison

casinomenestral
FIGUERENC

CENTRE DE LECTURA
REUS 1859

Col·labora:

 Generalitat
de Catalunya

 Diputació
Barcelona

 Ajuntament de
Barcelona

EL PUNT AVUI+

Obra Social "la Caixa"